

Rahapesu tõkestamise ja finantssanktsiooni kohaldamise alased Eesti ja Euroopa Liidu juhendid ja õigusaktid

Finantsinspeksiooni juhendid

Finantsinspeksioonil on finantssektori tegevust reguleerivate õigusaktide selgitamiseks või finantsjärelevalve subjektide suunamiseks seadusest tulenevalt õigus välja anda soovitusliku iseloomuga juhendeid. Inspeksiooni soovitusliku iseloomuga juhendid kiidab heaks juhatus oma otsusega ning need avaldatakse Finantsinspeksiooni veebilehel. Soovituslikud juhendid selgitavad kohustatud isikutele asjakohastes õigusaktides sätestatud nõuete sisu ja nende täitmist. Ühtlasi antakse nende raames juhiseid teenuse osutamise kaasnivatest riskidest aru saamiseks ning enda organisatsioonilise lahendi üles ehitamiseks ja toimimise tagamiseks. Juhendite osas kehtib „täidan või selgitan” põhimõte, mille kohaselt peab järelevalvesubjekt vajadusel suutma põhjendada, miks ta mõnda juhendist tulenevat soovituslikku ei rakenda või teeb seda osaliselt.

- [Finantsinspeksiooni soovituslik juhend „Rahvusvahelise finantssanktsiooni kohaldamine krediidi- ja finantseerimisasutustes“](#)
- [Finantsinspeksiooni järelevalvepoliitika rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisel](#)
- [Finantsinspeksiooni soovituslik juhend „Krediidi- ja finantseerimisasutuste organisatsiooniline lahend ning ennetavad meetmed rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks“](#)

Finantsinspeksiooni soovituslike juhenditena üle võetud EBA suunised

Euroopa Pangandusjärelevalve Asutus (inglise keeles *European Banking Authority* ehk *EBA*) on kohustatud tagama finantsturgude terviklikkuse, läbipaistvuse ja korrektse toimimise. Antud volituse raames tegeleb EBA ka finantssüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamiseks kasutamise tõkestamisega. Sellel eesmärgil annab EBA muu hulgas välja erinevaid suuniseid ja soovitusi. Eesti siseriikliku õigusega kooskõlas olevad EBA suunised ja soovitusel annab Finantsinspeksioon välja soovituslike juhenditena. Finantsinspeksiooni poolt soovituslike juhenditena üle võetud EBA suunised ja soovitusel avaldatakse Finantsinspeksiooni veebilehel ning nende puhul kehtib samuti „täidan või selgitan” põhimõte.

- [Suunised, mis on koostatud direktiivi \(EL\) 2015/849 artikli 17 ja artikli 18 lõike 4 alusel, milles käsitletakse kliendi suhtes rakendatavaid hooldusmeetmeid ning tegureid, mida krediidi- ja finantseerimisasutused peaksid arvestama, kui hindavad üksikute ärisuhete ja juhutehingute rahapesu ja terrorismi rahastamise riski \(edaspidi „rahapesu ja terrorismi rahastamise riskitegurite suunised“\), millega tunnustatakse kehtetuks ja asendatakse suunised JC/2017/37](#)
- [Suunised, millega muudetakse suuniseid EBA/2021/02, mis on koostatud direktiivi \(EL\) 2015/849 artikli 17 ja artikli 18 lõike 4 alusel ja milles käsitletakse kliendi suhtes rakendatavaid hooldusmeetmeid ning tegureid, mida krediidi- ja finantseerimisasutused peaksid arvestama, kui hindavad üksikute ärisuhete ja juhutehingute rahapesu ja terrorismi rahastamise riski \(edaspidi „rahapesu ja terrorismi rahastamise riskitegurite suunised“\)](#)
- [Suunised direktiivi \(EL\) 2015/849 artikli 8 ja VI peatüki kohase vastavuse haldamise ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise vastavuskontrolli eest vastutava isiku rolli ja ülesannetega seotud](#)

- [poliitika ja menetluste kohta](#)
- [Suunised klientide kaugtuvastamise lahenduste kohta kooskõlas direktiivi \(EL\) 2015/849 artikli 13 lõikega 1](#)
- [EBA suunised rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide tõhusa juhtimise poliitika ja kontrolli kohta finantsteenustele juurdepääsu andmisel](#)
- [Suunised rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise riskipõhise lähenemisviisi põhimõtete ja riskitundlikkusest lähtuva järelevalve läbiviimise etappide kohta vastavalt direktiivi \(EL\) 2015/849 artikli 48 lõikele 10 \(millega muudetakse ühiseid suuniseid ESAs/2016/72\) \(edaspidi “suunised riskipõhise järelevalve kohta“\)](#)
- [Suunised usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijate, rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutuste ning rahapesu andmebüroode koostöö ja teabevahetuse kohta vastavalt direktiivile 2013/36/EL](#)
- [Lõplikud suunised Määruse \(EL\) nr 2015/847 artikli 25 kohased ühissuunised meetmete kohta, mida makseteenuse pakkujad peaksid võtma, et tuvastada puuduvat või puudulikku teavet maksja või makse saaja kohta, ning protseduurid, mida nad peaksid kehtestama, et hallata selliseid rahaülekandeid, millel puudub nõutud teave](#)
- [Lõplikud suunised krediidi- ja finantseerimisasutuste üle järelevalvet tegevate pädevate asutuste vaheline koostöö ja teabevahetus direktiivi \(EL\) 2015/849 tähenduses \(Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kolleegiumide suunised\)](#)
- [Suunised määruse \(EL\) 2023/1113 kohaselt rahaülekannetes ja teatavates krüptovaraülekannetes edastatava teabe nõuete kohta](#)
- [Suunised, millega muudetakse suuniseid EBA/GL/2021/02, milles käsitletakse kliendi suhtes rakendatavaid hoolsusmeetmeid ning tegureid, mida krediidi- ja finantseerimisasutused peaksid arvestama, kui hindavad üksikute ärisuhete ja juhutehingute rahapesu ja terrorismi rahastamise riski \(edaspidi „rahapesu ja terrorismi rahastamise riskitegurite suunised“\), ja mis on koostatud direktiivi \(EL\) 2015/849 artikli 17 ja artikli 18 lõike 4 alusel](#)
- [Suunised sise-eeskirjade, menetluste ja kontrollide kohta, millega tagatakse liidu ja riiklike piiravate meetmete rakendamine](#)

Rahapesu Andmebüroo juhendid

- [Rahapesu Andmebüroole esitatava teate vorm](#)
- [Rahapesu Andmebüroole esitatava teate täitmise juhend](#)
- [Juhend rahapesu kahtlusega tehingute tunnuste kohta](#)
- [Rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide juhtimine ning hoolsusmeetmete kohaldamine](#)
- [Rahapesu Andmebüroo soovitusel kohustatud isikute tegevusest tulenevate riskide juhtimiseks](#)
- [Rahapesu Andmebüroo soovitusel protseduurireeglite ja sisekontrollieeskirja koostamiseks](#)
- [Juhend rahvusvahelise finantssanktsiooni kohaldamiseks](#)
- [Finantssanktsiooni erandi taotluse soovituslik vorm](#)
- [Sanktsiooni subjekti rahalistest vahenditest ja majandusressurssidest teavitamise soovituslik vorm](#)
- [Eesti, Soome, Läti, Leedu ja Poola pädevate asutuste soovituslik juhend ettevõtjatele](#)
- [Juhend virtuaalväringu teenuse pakkuja tegevusloa taotluse või muutmise taotluse esitamiseks](#)
- [Juhend virtuaalväringu teenuse pakkuja omavahendite hindamiseks](#)

Eesti õigusaktid

- [Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadus](#)
- [Rahvusvahelise sanktsiooni seadus](#)
- [Maksualase teabevahetuse seadus](#)
- [Infotehnoloogiliste vahendite abil isikusamasuse tuvastamise ja andmete kontrollimise tehnilised nõuded ja kord](#)

Euroopa Liidu õigusaktid

- [ELi VI rahapesu tõkestamise direktiiv \(EL\) 2018/1673](#)
- [ELi V rahapesu tõkestamise direktiiv \(EL\) 2018/843](#)
- [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus \(EL\) 2015/847, mis käsitleb rahaülekannetes edastatavat teavet ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus \(EÜ\) nr 1781/2006](#)
- [Komisjoni delegeeritud määrus \(EL\) 2019/758. Regulaatiivsed tehnilised standardid, mis käsitlevad minimaalseid ja täiendavaid meetmeid, mida krediidi- ja finantseerimisasutused peavad võtma rahapesu ja terrorismi rahastamise riski maandamiseks teatavates kolmandates riikides](#)
- [ELi IV rahapesu tõkestamise direktiiv \(EL\) 2015/849](#)
- [Komisjoni delegeeritud määrus \(EL\) 2016/1675, 14. juuli 2016, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi \(EL\) 2015/849, määrates kindlaks suure riskiga kolmandad riigid, kus esineb strateegilisi puudusi](#)
- [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus \(EL\) 2015/847, 20. mai 2015, mis käsitleb rahaülekannetes edastatavat teavet ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus \(EÜ\) nr 1781/2006](#)

Euroopa Liidu ühtse välis- ja julgeolekupoliitika rakendamise raames vastuvõetud piiravad meetmed ja sanktsioonid

- [Euroopa Liidus kohalduvate sanktsioonide kaart](#)
- [ELi piiravate meetmete rakendamine \(inglise keeles\)](#)
- [Euroopa Liidu ühtne välis- ja julgeolekupoliitika \(inglise keeles\)](#)
- [ÜRO Julgeolekunõukogu konsolideeritud nimekiri sanktsioonidega seotud isikutest \(inglise keeles\)](#)
- [OFAC nimekiri sanktsioonidega seotud isikutest](#)

Viimati muudetud 17.03.2026